

13 İQLİM
DƏYİŞİKLİYİ

İQLİM DƏYİŞİKLİYİ: BU NƏ ÜÇÜN VACİBDİR?

Burada məqsəd nədir?

İqlim dəyişikliyi və onun təsirlərini aradan qaldırmaq üçün təcili tədbirlərin aparılmasıdır.

Nə üçün?

İqlim dəyişikliyi insan fəaliyyətinin nəticəsində üzə çıxır, həyatımızı və planetimizin gələcəyini təhlükə qarşısına qoyur. İqlim dəyişikliyi problemlərini həll etməklə hamı üçün dayanıqlı bir dünya qura bilərik. Amma biz indi hərəkətə keçməliyik.

İqlim dəyişikliyi həqiqətənmi əhəlinin yaşayışına təsir edir?

Bəli. Sərt hava və dəniz səviyyəsinin yüksəlməsi inkişaf etmiş və inkişafda olan ölkələrdə əhaliyə və onların mülklərinə təsir edir. İqlim dəyişikliyi Filippində kiçik fermerdən tutmuş Londonda iş adamına qədər hamıya təsirini göstərir, xüsusilə yoxsul və aztəminatlılara, qadınların, uşaqların və qocaların daxil olduğu həssas qruplara.

Növbəti 15 il ərzində

fəlakət riskinin

azalmasına yatırılan 6

milyard ABŞ dolları

məbləğində investisiya

360 milyard ABŞ

dollarının itirilməsinin

qarşısını ala bilər.

Əgər iş görməsək, nə baş verər?

Əgər bu məsələ nəzarətsiz buraxılsa, iqlim dəyişikliyi son illər ərzində əldə olunmuş irəliləyişi məhv edəcək. Bu vəziyyət, həmçinin kəskinləşə də bilər, çünki biz artıq münaqişəyə gətirib çıxara bilən qida və su çatışmazlığı kimi təhlükələri görürük.

İstixana qazı emissiyasını azaltmaq, iqlim dayanıqlığını artırmaq, daha çox iş, daha yüksək rifah və daha yaxşı yaşayış təmin edən fəaliyyətlər görmək əvəzinə heç bir şey etməmək bizə daha baha başa gələcək.

Biz bu problemi həll edə bilərikmi, yoxsa hərəkətə keçmək üçün artıq gecdir?

Əlbəttə ki, iqlim dəyişikliyi aradan qaldıra bilərik, lakin biz söylərimizi genişləndirməliyik. Qlobal temperaturun yüksəldilməsini 2 dərəcədən aşağı, deyək ki, 1,5 dərəcə aşağı salmaq üçün dünyanın enerji, sənaye, nəqliyyat, qida, kənd təsərrüfatı və meşə təsərrüfatı sistemində dəyişiklər edilməlidir.

Həmçinin iqlim dəyişikliyinə hazırkı və gələcək təsirlərini əvvəlcədən görməli, uyğunlaşmalı və möhkəm olmalıyıq.

2015-ci ilin dekabrında dünya ölkələri Paris sazişini qəbul etməklə ilk vacib addım atdılar, bütün ölkələr iqlim dəyişikliyinə diqqət ayırmaq üçün fəaliyyətə başlamaq qərarına gəldilər. Bir çox iş adamları və investorlar İqlim Dəyişikliyi Proqramı vasitəsilə ətraf mühitə mənfi təsir göstərən emissiyaların azalmasına razıdılar. Bu proqramın əsası 2014-ci ildə Nyu-Yorkda iqlim məsələləri ilə bağlı zirvə toplantısında qoyulmuşdur; məqsəd hökumətləri, iş adamlarını və vətəndaş cəmiyyətini bir araya gətirməklə iqlim dəyişikliyinə istiqamətlənən yeni təşəbbüslərə başlamaqdır.

Bu problemin həll edilməsi üçün nə qədər xərc tələb olunur?

Düşünərkən bunun nə qədər bahalı olacağına deyil, nə qədər investisiya yatırmağa ehtiyacımız olduğunu və iqlim dəyişikliyi ilə mübarizə aparılması üçün orada hansı investisiya imkanlarından istifadə edilməsini nəzərdən keçirməliyik. Ümumilikdə, təmiz enerjinin təmin edilməsində dövlət və özəl sektorlara yatırılan investisiyaların 2030-cu ilədək hər il üçün ən azı 1 trilyon ABŞ dollarına çatdırılmasına ehtiyac duyulur və iqlimin dayanıqlı olması üçün daha çox iş görülməsi lazımdır.

Böyük məbləğ kimi səsənsə də, 2013-ci ildə qlobal enerji təchizatına 1,6 trilyon ABŞ dolları yatırılıb, yatırımın təqribən 70 faizi mədən yanacaqları ilə əlaqəli olub. Bundan əlavə, iqlim dəyişikliyinə yumşaldılmasına yatırılan xərclər iqlim dəyişikliyinə qarşısının alınmasının xeyrinə hesablanmayıb. Növbəti 15 il ərzində fəlakət riskinin qarşısının alınmasına qoyulan 6 milyard ABŞ dolları məbləğində yatırım investisiya müddəti ərzində zərərin azaldılması şərtləri baxımından 360 milyard ABŞ dolları məbləğində ümumi faydaya səbəb olacaq.

Elə indi hərəkət etməklə biz həyatımızı qoruyuruq, pulumuza qənaət edirik və bu günə qədər əldə etdiyimiz inkişafa əngəl törədən maneələri aradan qaldırırıq.

Bu məqsədə nail olmaq üçün nə edə bilərəm?

Bizim hər birimiz ayrı-ayrılıqda xeyli iş görə bilərik. Sizin edə biləcəyiniz başqa tədbirlərlə aşağıdakı keçiddə tanış ola bilərsiniz:

<http://www.un.org/sustainabledevelopment/takeaction/>

DAYANIQLI İNKİŞAF MƏQSƏDLƏRİ

DÜNYAMIZI DƏYİŞMƏK ÜÇÜN 17 MƏQSƏD